

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 519/2025-59

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti maloletého sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného zákonným zástupcom [REDAKOVANÉ], a sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], právne zastúpených advokátom JUDr. Filipom Geletom, Kukučínova 24, Banská Bystrica, proti uzneseniu Krajského súdu v Žiline sp. zn. 13CoPom/1/2025 z 26. júna 2025 takto

r o z h o d o l :

1. Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**
2. Návrhu na odklad vykonateľnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 4. júla 2025, doplnenou 22. júla 2025 a 26. augusta 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie veci v prítomnosti a na vyjadrenie sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“), základného práva na rodinný a súkromný život podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, ako aj práv podľa čl. 9 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa rozhodnutím krajského súdu označeným v záhlaví tohto uznesenia. Maloletý sťažovateľ sa súčasne domáha vyslovenia porušenia základného práva na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1 ústavy a čl. 5 ods. 1 dohovoru. Sťažovatelia zhodne navrhujú napadnuté uznesenie zrušiť, vec vrátiť krajskému súdu na ďalšie konanie a priznať im primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov vzniknutých v konaní pred ústavným súdom. Zároveň navrhli, aby ústavný súd podľa § 129 zákona

č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) odložil vykonateľnosť napadnutého uznesenia do právoplatného rozhodnutia ústavného súdu vo veci samej.

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že na Okresnom súde Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) sa viedlo konanie o návrhu Okresnej prokuratúry Banská Bystrica (ďalej len „okresná prokuratúra“) na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 365 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej aj „CMP“), ktorým by súd maloletého sťažovateľa dočasne odovzdal do starostlivosti diagnostického centra, a to najdlhšie na dobu 12 týždňov od umiestnenia.

3. Okresná prokuratúra odôvodnila návrh tým, že priaznivý vývoj maloletého sťažovateľa je vážne narušený. Poukázala na to, že u maloletého sa dlhodobo vyskytujú výchovné problémy a problémové správanie, tieto sú zadokumentované zápismi a správami zo školy (už od roku 2021), pričom nevhodné správanie maloletého má gradujúcu tendenciu, čo vyvrcholilo vyhrážaním sa iným osobám smrťou, za čo mu bolo vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania. Taktiež uviedla, že maloletý má byť impulzívny, má zníženú schopnosť sebakontroly a jeho nepredvídateľné správanie vyúsťuje do agresivity vrátane fyzických atakov voči iným maloletým deťom, ale aj voči sebe, keďže sa u neho prejavilo sebapoškodzovanie. Poukázala na niekoľko incidentov v rámci školského zariadenia, na to, že mu bol diagnostikovaný Aspergerov syndróm, ako aj na vyjadrenia rodičov, ktorí uviedli, že v domácom prostredí reaguje maloletý neadekvátne, neprijíma nastavené pravidlá či posúva hranice. Bola toho názoru, že ide o závažné a dlhotrvajúce poruchy správania maloletého, v dôsledku čoho je nevyhnutné vykonať odbornú diagnostiku v diagnostickom centre na účel zabezpečenia jeho zdravého psychického, fyzického a sociálneho vývinu.

4. Okresný súd návrh okresnej prokuratúry uznesením z 21. júna 2025 zamietol, pretože podľa jeho názoru neosvedčila v zákonom požadovanej miere a intenzite také skutočnosti, ktoré by odôvodnili potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Na základe odvolania okresnej prokuratúry krajský súd napadnutým uznesením zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie a maloletého sťažovateľa dočasne zveril do starostlivosti diagnostického centra na dobu 3 mesiacov od umiestnenia. Na základe osvedčených skutočností dospel k opačnému záveru, pretože problémy sa u maloletého neustále stupňujú aj napriek stanovenej medikamentóznej liečbe. Vzhliadol okamžitú potrebu zakročiť a vykonať potrebnú diagnostiku, aby sa maloletému poskytla potrebná pomoc. Napadnuté uznesenie nadobudlo právoplatnosť 26. júna 2025 a v tento deň došlo k jeho výkonu.

II.

Argumentácia sťažovateľov

5. Sťažovatelia vidia porušenie svojich práv v tom, že o odvolaní okresnej prokuratúry rozhodol krajský súd bez toho, aby im predtým doručil odvolanie na vyjadrenie, tak ako to vyplýva z § 329 ods. 1 druhej vety Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 2 ods. 1 CMP. Takýmto postupom krajský súd zmaril sťažovateľom i matke maloletého právo vyjadriť sa k odvolaniu pred rozhodnutím odvolacieho súdu, čo je porušením princípu rovnosti zbraní a práva na kontradiktórne konanie. Porušenie procesných práv je o to závažnejšie, že krajský súd autoritatívne a invazívne zasiahol do osobnej slobody maloletého zaručenej čl. 17 ods. 1 ústavy

a čl. 5 ods. 1 dohovoru, do práva sťažovateľov na rodinný a súkromný život, ako aj do práva na jeho rešpektovanie a do práv podľa čl. 9 ods. 1 a 2 Dohovoru o právach dieťaťa.

6. Porušenie svojich práv dávajú sťažovatelia do súvisu i s nedostatočným a nepreskúmateľným odôvodnením napadnutého uznesenia. Odvolací súd podľa nich len veľmi stroho, nedostatočne, zjavne svojvoľne a v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním odôvodnil nariadenie neodkladného opatrenia. Sú toho názoru, že z dôkazov zabezpečených do súdneho spisu vôbec nevyplýva, že by existovala závažná hrozba alebo narušenie života maloletého, jeho zdravia, prípadne priaznivého vývoja. O neexistencii závažnej hrozby svedčí aj to, že po prepustení z cely policajného zaistenia dňa 20. júla 2025 sa maloletý zdržiaval doma u svojich rodičov, pričom ich spoložitie bolo bezproblémové, nedochádzalo k žiadnemu sebapoškodzovaniu ani k iným skutočnostiam, ktoré by mali za následok dôvodnosť postupu podľa § 365 ods. 1 CMP. Pre úplnosť dodávajú, že maloletý bol orgánmi činnými v trestnom konaní viac ako 46 hodín nezákonne pozbavený osobnej slobody keď nedodržali postup podľa § 85 ods. 4 Trestného poriadku, v dôsledku čoho bol maloletý príkazom sudcu prepustený na slobodu. Podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa preto skôr javí ako snaha o konvalidáciu závažných procesných pochybení pri zadržaní maloletého podľa Trestného poriadku, čo však nie je účelom neodkladného opatrenia.

7. V čase rozhodovania krajského súdu bola zabezpečená starostlivosť o maloletého, žil v usporiadanej domácnosti s rodičmi, ktorí spolupracujú v otázkach výchovy maloletého so všetkými orgánmi verejnej moci, a tak celom zjavne neboli dané legálne dôvody na zásah do práv sťažovateľov a matky maloletého. Sťažovatelia sú toho názoru, že krajský súd:

- sa nijako nevysporiadal so skutočnosťou, či u maloletého aj v čase jeho rozhodovania pretrvávali, výchovné problémy, a najmä či boli v takej intenzite, aby odôvodňovali postup podľa § 365 CMP,
- nekonkretizoval dôkazy, z ktorých má potreba vyplývať,
- neuviedol, aké výchovné problémy sa u maloletého mali stupňovať a na základe akej skutočnosti, považoval za osvedčené, že maloletý sa samopoškodzuje.

8. Maloletému nebolo ku dňu rozhodovania krajského súdu právoplatne vznesené obvinenie, pretože proti uzneseniu o vznesení obvinenia podal jeho obhajca sťažnosť, o ktorej nebolo ku dňu podania ústavnej sťažnosti rozhodnuté. Sťažovatelia sa preto nemôžu ubrániť dojmu, že celá kauza je umelo zveličená.

III.

Vyjadrenie krajského súdu, matky maloletého a okresnej prokuratúry

9. Ústavný súd (v čase doručenia ústavnej sťažnosti) považoval za potrebné vyžiadať si stanovisko krajského súdu, matky maloletého a okresnej prokuratúry k ústavnej sťažnosti ešte pred jej predbežným prerokovaním (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

10. Krajský súd vo svojom vyjadrení zdôraznil osobitosť a urgentnosť konania, keď musí súd v zmysle § 378 CSP konať okamžite a rozhodnúť najneskôr do 24 hodín od doručenia návrhu (v prípade odvolacieho súdu od doručenia odvolania), pričom v tejto lehote musí uznesenie aj vyhotoviť. V konaní nie je potrebné ustanovovať maloletému ani procesného opatrovníka (§ 364 ods. 4 CMP), pretože ide o urgentnú potrebu zabezpečenia ochrany maloletého a zákonodarca

predpokladá, že súd *ex officio* prihliada v prvom rade na jeho záujem. Z tohto dôvodu krajský súd nedoručoval ani odvolanie zákonným zástupcom maloletého. Vzhľadom na povinnosť súdu rozhodnúť v lehote 24 hodín by v prípade jeho doručenia nemali možnosť sa k odvolaniu vyjadriť. Dodal, že v tomto prípade ide o dočasné opatrenie v záujme zistenia príčin správania sa maloletého a navrhnutia spôsobu riešenia jeho výchovných problémov. Jeho účelom je ochrana maloletého, a preto zákonná úprava uprednostňuje rýchlosť zásahu aj na úkor niektorých procesných práv zákonných zástupcov.

11. Matka maloletého sťažovateľa [REDAKOVANÉ] sa vo svojom stanovisku v plnom rozsahu stotožnila s obsahom ústavnej sťažnosti a uviedla, že nemala možnosť vyjadriť sa k návrhu na vydanie neodkladného opatrenia ani k odvolaniu okresnej prokuratúry. Aj ona je presvedčená o tom, že neboli splnené podmienky na postup podľa § 365 CMP. Tvrdenie o sebapoškodzovaní považuje za zavádzajúce, pretože, hoci sa tieto prejavy vyskytli v minulosti, od decembra 2024 k nim vôbec nedochádza. Skutočnosť, ku ktorej nedochádza viac ako pol roka pred rozhodovaním krajského súdu, tak nemôže odôvodňovať okamžité odobratie dieťaťa z opateru rodičov a z rodinného prostredia.

12. K ústavnej sťažnosti sa podaním z 31. júla 2025 vyjadrila Generálna prokuratúra Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“). S poukazom na judikatúru ústavného súdu (IV. ÚS 253/2023, I. ÚS 356/2024) a rozhodnutia najvyššieho súdu (napr. sp. zn. 7CdoR/9/2024 z 29. mája 2024, sp. zn. 5Obdo/76/2016) uviedla, že sťažovatelia mali možnosť podať proti napadnutému rozhodnutiu dovolanie podľa § 420 CSP, ktorú nevyužili, a preto je ich ústavná sťažnosť neprípustná. Vyjadrila sa však k argumentom sťažovateľov pre prípad, že by sa ústavný súd s týmto názorom nestotožnil. V tomto smere zdôraznila nutnosť rozhodovania v rámci zákonom stanovenej lehoty, pričom táto nevytvára a ani objektívne nemôže vytvoriť priestor na zachovanie princípu rovnosti zbraní a plnohodnotné dokazovanie. V ďalšom poukázala na stanovisko okresnej prokuratúry k ústavnej sťažnosti z 22. júla 2025:

12.1. Okresná prokuratúra sa nestotožnila s argumentáciou sťažovateľov. Aj keď odôvodnenie krajského súdu je stručnejšie, v základných rysoch dáva odpoveď na všetky podstatné otázky, ktoré viedli k záveru o potrebe nariadenia neodkladného opatrenia. Všetky skutkové tvrdenia svedčiacie o dlhodobo pretrvávajúcich výchovných problémoch maloletého, ktoré boli dôvodom na nariadenie neodkladného opatrenia, boli podložené listinami. Na tie poukázal i krajský súd v napadnutom uznesení a vyplynul z nich jednoznačný záver, že priaznivý vývoj maloletého je už dlhodobo vážne narušený. To, že sa maloletý po prepustení zo zadržania zdržiaval doma u svojich rodičov, pričom ich spolužitie bolo bezproblémové a nedochádzalo k sebapoškodzovaniu, nepovažuje okresná prokuratúra za relevantné. Správanie maloletého bolo opakované so stúpajúcou tendenciou a skutočnosť, že počas niekoľkých dní bolo bez negatívnych prejavov nemá na záver krajského súdu žiaden vplyv. Poukázala tiež na to, že rodičia maloletého, potom čo došlo k jeho zadržaniu, začali čiastočne meniť svoju rétoriku, čo sa týka nevhodného správania ich syna, pričom toto začali popierať a bagatelizovať.

12.2. Časová pôsobnosť úkonov okresnej prokuratúry realizovaných v trestnej a netrestnej oblasti pôsobnosti je logická a plne pochopiteľná, keďže prokuratúra sa o dlhodobo pretrvávajúcich problémoch maloletého dozvedela až na základe jeho zadržania a následne začatého trestného stíhania. Skutočnosť, že maloletý bol zadržaný orgánmi činnými v trestnom konaní, znemožňovala podanie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keďže by ho nebolo možné fakticky

vykonať. Následne prepustením maloletého zo zadržania odpadla prekážka brániaca vykonaniu odbornej diagnostiky, na základe čoho bol podaný návrh na nariadenie neodkladného opatrenia. Pri jeho podávaní sa vychádzalo okrem iného aj zo správ školy, kde sa opakovane uvádzalo, že bežné výchovné opatrenia sú neúčinné. Rovnako aj rodičia maloletého opakovane prezentovali, že už využili všetky možnosti. S maloletým pracoval orgán sociálnoprávnej ochrany detí, psychológ, psychiater, avšak k pozitívnym zmenám v jeho správaní nedošlo. Maloletý nevie odhadnúť dopady svojich činov, či už verbálnych alebo fyzických, nerozumie potrestaniu, chybu si nepripustí a zhadzuje vinu na iných. Pri vyhodnocovaní dôvodnosti podaného návrhu tak nemožno vychádzať len zo správania maloletého v priebehu niekoľkých dní, ktoré predchádzali vydaniu uznesenia krajského súdu a ignorovať tak všetky skutočnosti, ktoré boli osvedčené listinami a poskytovali súdu obraz o dlhodobom správaní sa maloletého.

12.3. Starostlivosť o maloletého zo strany jeho rodičov bola zabezpečená po celý čas trvania jeho výchovných problémov, avšak je zrejmé, že táto nezodpovedala všetkým potrebám maloletého, keďže nedokázala eliminovať jeho nevhodné správanie. Z listinných dôkazov vyplynulo, že maloletý v čase pred nariadením neodkladného opatrenia nenavštevoval psychologické sedenia a že maloletý ani matka maloletého nemajú k psychológom dôveru. Úradný záznam ÚPSVaR Banská Bystrica z 24. júna 2025, na ktorý sťažovatelia poukazujú, obsahuje len subjektívne vyjadrenia maloletého a jeho rodičov, neobsahuje však žiadne stanovisko alebo vyjadrenie samotného úradu k aktuálnej situácii maloletého. Nemožno sa preto stotožniť s vyjadrením sťažovateľov, že obsah daného záznamu svedčí o neexistencii vážnej hrozby či narušenia priaznivého vývoja maloletého. Zo stanoviska príslušného orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately z 18. júna 2025 (pripojeného k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia) naopak vyplývajú skutočnosti svedčiace o dlhodobom narušenom vývoji maloletého, na základe ktorých krajský súd rozhodol. Uznesenie o vznesení obvinenia nebolo jediným podkladom na nariadenie neodkladného opatrenia, ale bolo súčasťou ďalších, početných listinných dôkazov osvedčujúcich dlhodobu pretrvávajúce negatívne prejavy v správaní maloletého. Napokon, pokiaľ sťažovatelia označili tvrdenia o sebapoškodzovaní maloletého za špekulácie, okresná prokuratúra uviedla, že tieto skutočnosti jednoznačne vyplynuli zo správ školy, a potvrdili ich aj rodičia maloletého pri pohovoroch so školou a s príslušným orgánom sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

13. Ústavný súd si prostredníctvom okresného súdu vyžiadal príslušný spisový materiál na účel komplexného posúdenia veci a vzhľadom na jeho obsah nepovažoval za nevyhnutné zasielať vyjadrenie sťažovateľom na repliku.

IV.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

14. Podstatou ústavnej sťažnosti je námietka o porušení práv sťažovateľov napadnutým uznesením krajského súdu o nariadení neodkladného opatrenia, v zmysle ktorého bol maloletý dočasne zverený do starostlivosti diagnostického centra. Sťažovatelia s napadnutým uznesením nesúhlasia, považujú ho za nedostatočne odôvodnené a atakujú aj čistotu procesného postupu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého uznesenia.

15. Z princípu subsidiarity ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že právomoc ústavného súdu je daná iba v tom prípade, ak o ochrane práv sťažovateľa nie je oprávnený rozhodovať iný súd. Princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu, a preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a pred tým, než podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04). Nemožno si vyberať, ktorý z oboch ústavne existujúcich systémov súdnej ochrany sa využije. Všeobecné súdnictvo je zodpovedné za ochranu základných práv a slobôd na úrovni jeho právomocí. Iba za predpokladu vyčerpania dostupných právnych prostriedkov súdnej a inej právnej ochrany sa možno domáhať ochrany ústavnou sťažnosťou podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 193/2010, I. ÚS 178/2011, IV. ÚS 453/2011, III. ÚS 703/2017).

16. Ústavný súd sa v prvom rade zaoberal prípustnosťou ústavnej sťažnosti, keďže smeruje proti napadnutému uzneseniu krajského súdu. V tomto smere poukazuje na § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala procesné práva v miere porušenia práva na spravodlivý proces. Predpokladom prípustnosti dovolania z dôvodu podľa § 420 CSP je teda povaha napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu, ktoré musí byť rozhodnutím vo veci samej alebo rozhodnutím, ktorým sa konanie končí. Rozhodujúcim kritériom, či v prípade rozhodnutia o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia ide o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí, je to, či v okolnostiach prípadu bolo možné nariadením neodkladného opatrenia dosiahnuť trvalú úpravu pomerov. Odpoveď na túto otázku je v právomoci všeobecného súdu a prejaví sa v tom, či navrhovateľovi neodkladného opatrenia uloží povinnosť podať žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP), alebo stranu, ktorej neodkladným opatrením uložil určitú povinnosť, poučí, že môže podať žalobu vo veci samej (§ 337 ods. 1 CSP). V prípade návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia pred začatím konania, na ktoré nenadväzuje žaloba podľa § 336 ods. 1 CSP, tak ako to bolo v prípade sťažovateľov, konanie končí rozhodnutím o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a konzumuje vec samu.

17. Nosný dôvod podanej ústavnej sťažnosti vymedzený v bode 14 v zásade zodpovedá dôvodu dovolania podľa § 420 písm. f) CSP, ktorý zakladá prípustnosť (dôvodnosť) dovolania v tých prípadoch, v ktorých miera porušenia procesných práv nadobudla intenzitu porušenia práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zákonnému, ale aj ústavnému procesnoprávnemu rámcu a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavne zaručených procesných práv spojených s uplatnením súdnej ochrany. Ide napríklad o právo na verejné prejednanie veci za prítomnosti strany, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a na rozhodnutie o riadne uplatnenom nároku spojené so zákazom odmietnutia spravodlivosti (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 6Cdo/155/2017).

18. Aplikujúc uvedené východiská na vec sťažovateľov, okresná prokuratúra podala návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bez toho, aby súčasne podala návrh na začatie niektorého z konaní upraveného v CMP, a ani krajský súd jej neuložil povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej (§ 336 ods. 1 CSP). V danom prípade tak ide o rozhodnutie o neodkladnom opatrení, ktoré konzumovalo veci samu, a preto proti nemu bolo možné a z hľadiska prípustnosti ústavnej sťažnosti i nevyhnutné najprv uplatniť mimoriadny opravný prostriedok.

19. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti uviedli, že dovolanie proti rozhodnutiu krajského súdu nepodali.

20. Pri vrátení súdneho spisu ústavný súd v súčinnosti s okresným súdom zistil, že sťažovatelia dovolanie proti napadnutému uzneseniu krajského súdu podali 25. augusta 2025. Túto okolnosť pred ústavným súdom neoznámili ani v doplnení ústavnej sťažnosti, ktoré bolo ústavnému súdu doručené 26. augusta 2025.

21. O podanom dovolaní bude oprávnený rozhodnúť Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“). Možno teda uzavrieť, že právny poriadok Slovenskej republiky poskytuje sťažovateľom účinný právny prostriedok ochrany ich základných práv a slobôd vo všeobecnom súdnictve, ktorý sťažovatelia využili. Inak povedané, v tejto chvíli sa ústavná sťažnosť podaná ústavnému súdu javí byť predčasne podaná, keďže existuje iný orgán verejnej moci oprávnený poskytnúť ochranu základným právam a slobodám sťažovateľov.

22. Vzhľadom na postup, ktorý sťažovatelia zvolili, teda súbežné podanie dovolania a ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že podanie dovolania a súbežne s ním aj podanie ústavnej sťažnosti navodzuje situáciu, keď princíp subsidiarity vylučuje právomoc ústavného súdu na rozhodovanie vo veci v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 132 ods. 1 zákona č. o ústavnom súde, podľa ktorého ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

23. Preskúmaním ústavnej sťažnosti zo strany ústavného súdu v čase, keď vo veci zároveň prebieha dovolacie konanie, by došlo k vzniku ústavne neakceptovateľného stavu, keď by v zásade o rovnakej veci rozhodovali paralelne viaceré orgány súdneho typu – najvyšší súd a ústavný súd (m. m. II. ÚS 1/08, II. ÚS 393/2014, III. ÚS 632/2014, IV. ÚS 146/08, IV. ÚS 420/2011). Takýto stav by mohol viesť k rozdielnym rozhodnutiam v rovnakej veci, čo by malo negatívne (a len obťažne odstrániteľné) dôsledky na právnu istotu, ktorá tvorí integrálnu súčasť princípov právneho štátu (III. ÚS 35/2019, III. ÚS 480/2017).

24. Je potrebné osobitne zdôrazniť, že za súčasnej právnej úpravy sťažovatelia vo všeobecnosti nie sú vystavení riziku odmietnutia ústavnej sťažnosti proti rozhodnutiu odvolacieho súdu pre jej oneskorenosť, ak proti nemu podajú vecne neúspešné dovolanie. Podľa § 124 zákona o ústavnom súde ak bol vo veci podaný mimoriadny opravný prostriedok, lehota na podanie ústavnej sťažnosti vo vzťahu k rozhodnutiu, ktoré bolo mimoriadnym opravným prostriedkom napadnuté, začína plynúť od doručenia rozhodnutia o mimoriadnom opravnom prostriedku. V súvislosti s prípadnými obavami sťažovateľov, že by ústavný súd odmietol ich ústavnú sťažnosť podanú až po rozhodnutí dovolacieho súdu ako oneskorene podanú, ústavný súd uvádza, že začiatok plynutia lehoty

na podanie ústavnej sťažnosti nemožno predĺžiť iba v prípade, ak je mimoriadny opravný prostriedok proti určitým rozhodnutiam vylúčený, resp. neprípustný zo zákona [napr. § 422 CSP, § 76 Civilného mimosporového poriadku, § 439 ods. 2 a 3 Správneho súdneho poriadku, § 371 ods. 7, § 382 písm. f) Trestného poriadku] (porov. Macejková, I., Bárány, E., Baricová, J., Fiačan, I., Holländer, P., Svák, J. a kolektív. Zákon o Ústavnom súde Slovenskej republiky. Komentár. 1. vydanie. Bratislava : C. H. Beck, 2020. s. 937.), čo by nebol tento prípad.

25. Vzhľadom na prezentované závery ústavný súd vo vzťahu k napadnutému rozsudku krajského súdu konštatuje existenciu procesnej prekážky brániacej prerokovaniu ústavnej sťažnosti, a to nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie, a preto ju v zmysle zásady *ratio temporis* odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde.

26. Pre úplnosť je vhodné dodať, že možnosť podania dovolania podľa § 421 ods. 1 CSP proti napadnutému uzneseniu bola vylúčená v zmysle § 421 ods. 2 CSP v spojení s § 357 písm. d) CSP. V tejto časti by teda ústavná sťažnosť sťažovateľov bola prípustná, avšak sťažovatelia v ústavnej sťažnosti nesprávnosť právneho posúdenia veci neatakovali.

27. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľov uvedenými v petite nezaoberal, keďže ich posudzovanie je viazané na vyslovenie porušenia označených práv a slobôd, k čomu v tomto prípade nedošlo. Rovnako nemohol vyhovieť ani návrhu sťažovateľov na odklad vykonateľnosti napadnutého uznesenia krajského súdu, keďže zo systematického výkladu právnej úpravy tohto inštitútu vyplýva (§ 131 ods. 1 zákona o ústavnom súde, pozn.), že pozitívne rozhodnutie o takomto návrhu prichádza do úvahy len vtedy, ak ústavný súd prijme ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie. Z uvedeného dôvodu nebolo tomuto návrhu sťažovateľov možné vyhovieť (bod 2 výroku tohto uznesenia).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 3. septembra 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu